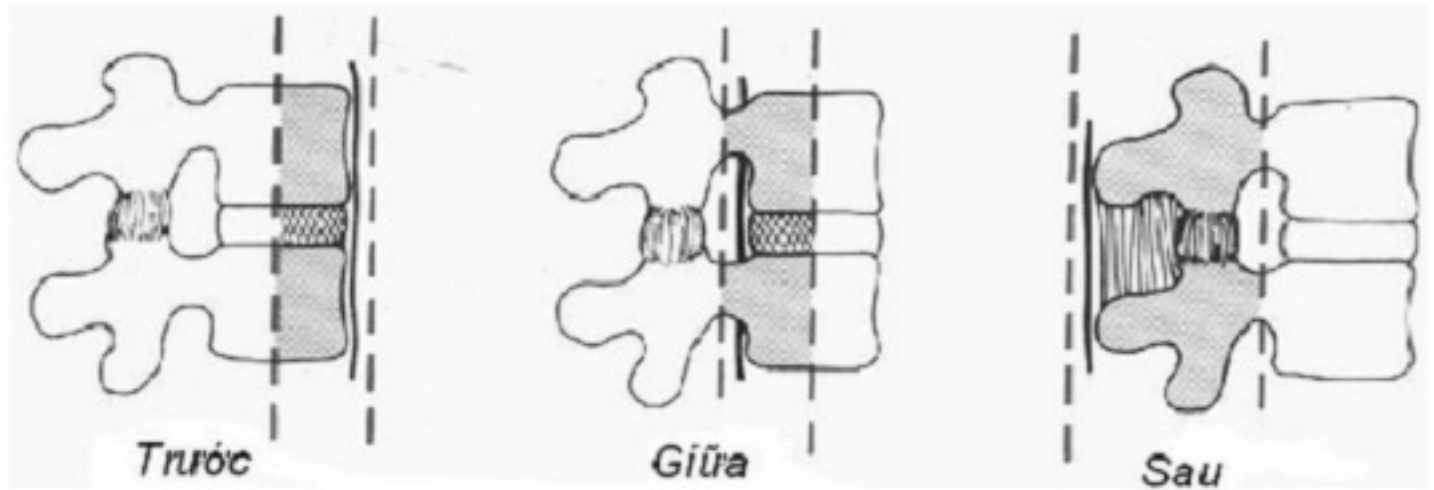

Bs Lê Thanh Hùng - Khoa Ngoại CT

I. Mở đầu:

Chấn thương cột sống (CTCS) lồng – thoát lồng là loại chấn thương gặp ngày càng nhiều trong cuộc sống. Các chấn động chấn thương phức tạp, hình thái của chấn thương cột sống đa dạng nên khó khăn cho việc phân loại chấn thương. Năm 1983, Francis Denis đã đưa ra khái niệm “ba cột trụ” và cách phân loại CTCS lồng – thoát lồng mới. Cách phân loại này đã giúp ích rất nhiều trong việc chẩn đoán, điều trị CTCS lồng – thoát lồng sau này và được nhiều phẫu thuật viên cột sống áp dụng.

II. Khái niệm “Ba cột trụ” và độ vững của cột sống:

Hình 1: Các cột vững theo lý thuyết của Dennis

Denis chia cột sống làm 3 cột:

Phân loại chấn thương cột sống lưng – thắt lưng theo Francis Denis.

Viết bởi Biên tập viên

Thứ ba, 15 Tháng 4 2014 15:45 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 15 Tháng 4 2014 19:49

+ Cột trước: dây chằng dọc trước, nửa thân đốt sống và phần trước của đĩa gian đốt sống.

+ Cột giữa: dây chằng dọc sau, nửa sau của thân đốt và phần sau của đĩa gian đốt .

+ Cột sau: toàn bộ cung sau, dây chằng vàng, bao khớp và các dây chằng liên gai.

Ba độ mất vững của cột sống:

+ Mất vững độ I (mất vững cột hóc) khi có mất trong các điều kiện:

- 2 trong 3 cột bất ổn thương.
- Thương tổn cột giữa có mức rời.
- Thương tổn có nguy cơ biến đổi cột sống sau này.

+ Mất vững độ II (mất vững thốn kinh): chấn thương có thương tổn thốn kinh.

+ Mất vững độ III: vừa mất vững cột hóc vừa mất vững thốn kinh.

III. Phân loại chấn thương cột sống của Dennis:

Denis chia CTCS làm 2 nhóm

1. Nhóm thương tổn nhẹ (Minor injuries):

+ Gãy mức ngang.

Phân loại chấn thương cột sống lưng – thắt lưng theo Francis Denis.

Vị trí bài Biên tập viên

Thứ ba, 15 Tháng 4 2014 15:45 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 15 Tháng 4 2014 19:49

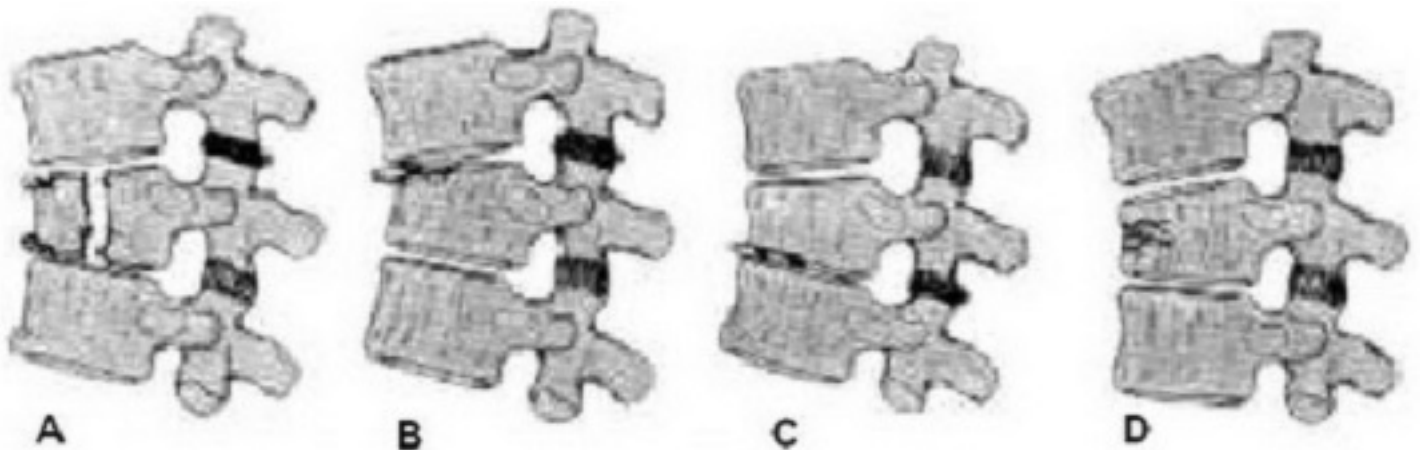
+ Gãy mức khớp.

+ Gãy mức gai.

2. Nhóm chấn thương nặng (Major injuries):

+ Loại 1: gãy do ép (Compression fracture).

Loại này chỉ gãy thân đốt sống cột trước, gãy vỡ nhẹ, nẹp thành trước lún > 50% số nh Howell, tất cả dây chằng phía sau cột sống, chấn thương chia làm 4 loại:

Hình 2: Các loại gãy lún theo Dennis

- 1A : Gãy cột 2 đĩa cuối. - 1C : Gãy đĩa cuối dưới.

- 1B : Gãy đĩa cuối trên. - 1D : Gãy uốn cong vỡ trước.

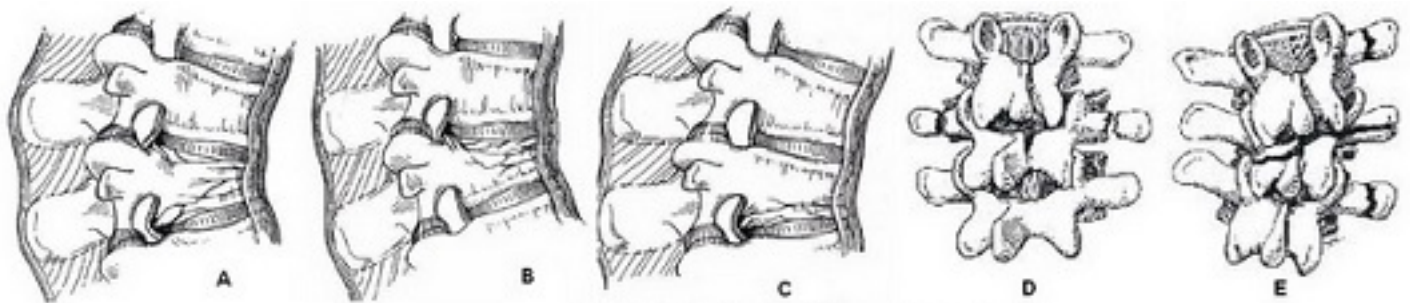
Phân loại chấn thương cột sống lưng – thắt lưng theo Francis Denis.

Vị trí bài Biên tập viên

Thứ ba, 15 Tháng 4 2014 15:45 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 15 Tháng 4 2014 19:49

+ Loại 2 : gãy nhũ u mảnh (Burst Fracture).

Tổn thương đi qua cột trước và cột giữa cột sống, có thể kèm trật khớp phía sau. Đây là loại gãy không vững, có 5 loại như :

Hình 3: Các kiểu gãy nhiều mảnh theo Dennis

- 2A: Gãy cột 2 đĩa cuối.

- 2B: Gãy đĩa cuối trên.

- 2C: Gãy đĩa cuối dưới.

- 2D: Gãy cột 2 đĩa cuối kèm trật khớp phía sau.

- 2E: Gãy thân đốt bên (kiểu A, B, C), kèm trật khớp phía sau gây vào cột sống.

+ Loại 3: Gãy “đai an toàn” (seat-belt fracture). Gãy không vững.

Phân loại i ch n th ng c t s ng l ng – th t l ng theo Francis Denis.

Vi t b i Biên t p viên

Th ba, 15 Tháng 4 2014 15:45 - L n c p nh t cu i Th ba, 15 Tháng 4 2014 19:49

T n th ng đi qua c t gi a, c t sau và có th có c t tr c (gãy lún). Có 2 ki u đ ng gãy:

Đ ng gãy n m trong m t m c (trên m t ph ng đ ng d c):

- Qua ph n x ng: gãy ki u Chance. (A)
- Qua đĩa gian đ t và dây ch ng (qua ph n m m). (B)

Đ ng gãy n m trong 2 m c (trên m t ph ng đ ng d c).

- C t gi a v qua ph n x ng (C).
- C t gi a v qua ph n m m (D)

Thứ ba, 15 Tháng 4 2014 15:45 - Liên tiếp nhợt nhạt Thứ ba, 15 Tháng 4 2014 19:49

